

HENRY
MOORE
SKULPTURE I CRTEŽI

1955

KOMISIJA ZA KULTURNE VEZE SA INOSTRANSTVOM FNRJ

Dodeljivanje Internacionalne nagrade za skulpturu Henry Moore-u na XXIV Bienalu u Veneciji, 1948, pretstavlja krunu priznanja umetniku, čiji je rad preko dvadeset godina pokazivao stalan razvitak. Ovaj umetnik, rođen u rudarskoj oblasti Jorkšira, 30 jula 1898 godine, bio je prvi koji je priznao koji su uticaji doprineli formiranju njegovog jedinstvenog stila, ali tajna tog stila leži u njegovoj ličnosti, koju je teško analizirati. Neke od skulptorovih izjava su, međutim, najbolja polazna tačka za razumevanje njegovih ciljeva.

Već 1934 godine Moore je dodao zajedničkom manifestu, koji sam ja izdao, definiciju svojih načela, koja ostaje kao ključ razumevanja. »Lepota«, rekao je on, »u poznijem grčkom ili renesansnom smislu, nije cilj moje skulpture. Između lepote izraza i snage izraza postoji razlika namene. Prva ima za cilj da prija čulima, druga ima spiritualnu vitalnost, koja je za mene uzbudljivija i prodire dublje od čula«.

To je bilo njegovo prvo i najdublje ubeđenje — da je cilj njegovog dela životnost — ne vitalnost koja je kopija vitalnosti drugih stvari, već životnost koja izbija iz samog umetničkog dela, nezavisna od predmeta koji ona pretstavlja.

Kako postići takvu vitalnost? Na prvom mestu: »privrženost materijalu«. Ova fraza zvuči etički, i ja mislim, da moramo priznati da istina ove vrste nije estetski apsolutna — jer, inače bismo morali da osudimo, na primer, najkarakterističnija dela Baroka. »Kamen je« kaže Moore, »tvrd i koncentrisan i ne bi ga trebalo falsifikovati da izgleda kao meka put — ne bi ga trebalo forsirati van granica njegove strukture, do tačke slabosti. Potrebno je da sačuva svoju čvrstu napetu kamenitost«. Kao sasvim suprotno gledište trebalo bi porediti razne izjave Berninija, koje uvek ističu da je teško postići da mramor liči po boji i mekoti na put — na primer: »Da bi se pretstavila modra boja koju neki ljudi imaju oko očiju, moramo da izdubimo mesto u mramoru, što odgovara tim modrim mrljama, i tako, ovim sredstvom, postizemo njihov efekat i nadoknađujemo veštačkim putem nedostatak skulpture, koja ne može da reprodukuje boju stvari«.

Nedostaci ove vrste ne mogu se primiti u skulpturi Henry Moore-a — njegove teškoće su druge prirode. On mora da postigne, na primer, punu prostornu realnost. To znači, da se skulptorsko delo

mora nametati gledaocu svojom celovitošću, kao trodimenzionalna masa. Osvojiti gledaoca titranjem po površini kamena — crtežom i reljefom — za osudu je iz etičkih, ako ne iz estetskih razloga; to je neka vrsta obmane, jer takvi efekti postižu se pouzdanije u slikarstvu ili u crtežu. Skulptorov je zadatak »da pokrene nepomičan kamen u oformljenoj kompoziciji. Mase raznih veličina i delova zamišljene u svojoj prostornoj celovitosti tada se ističu i naprežu, bore i suprotstavljaju jedna drugoj u prostornom odnosu«.

Takav se cilj može postići geometriskom ili apstraktnom kompozicijom, ali pri ovome Henry Moore čini drugi (još uvek etički?) izbor — on ostaje pri organskom obliku, tj. obliku koji se dobija iz posmatranja prirodnih predmeta. Ali, pošto je krajnji oblik Moore-ove skulpture tako daleko od bilo kakve sličnosti sa prirodnim predmetima, važno je shvatiti njegov postupak u ovom pogledu. Svaka umetnost je, tvrdi Moore, apstrakcija u izvesnoj meri, a naročito su u skulpturi materijalne snage odvojene od neposrednog predstavljanja. Ali, mada se dinamička vitalnost može postići apstraktnim sredstvom, zašto bi onda, pita Moore, trebalo da se umetnik odriče one dublje vitalnosti, koja je sama životna snaga, i koja u prirodi stvara za naše uživanje beskrajno žive oblike? Ljudska figura, drveće, biljke, cveće, školjke, kosti, gromadi stena, atomske strukture — svi ovi prirodni fenomeni pružaju umetniku bogatstvo inspiracije daleko snažnije i raznovrsnije nego sve što njegov intelekt može da izmisli. Nije potrebno podražavati pojedinosti ovih oblika — to je varka naturalizma. Ali prodreti u suštinu principa natura naturans — znači uzeti učešća u bitnim elementima ovog načela i potčiniti mu snage samog stvaranja. To je neobuzdan zahtev, ali zahtev na kome počivaju ili padaju specifična postignuća modernog pokreta u umetnosti.

Postoji još jedan izgled forme koji je Moore shvatio i izrazio u svojoj skulpturi. On je možda najvažniji od svih. »Postoje univerzalni oblici«, kako to sam Moore objašnjava, »kojima se svako potsvesno potčinjava i kojima se može prilagoditi ukoliko se kontrola svesti ne ispreči«. Moore ne ide dalje, osim što priznaje, da je on svestan ovog kvaliteta u oblicima koje njegova mašta projektuje; on priznaje iste kvalitete u primitivnoj umetnosti, i dovodi ih u vezu sa inače neobjašnjivom vitalnošću baš vrlo primitivne umetnosti. Neki od Moore-ovih kritičara imali su smelost da budu specifičniji, čak psihoanalitički. Transformacija grudi i stomaka u šupljinu ili rupu, što tako često karakteriše Moore-ovo predstavljanje ženske figure — može lako da se diagnosticira kao simptom fiksacije ili regresije.

Ali, sve ove analize, iako možda mogu da objasne porekla oblika, ne umanjuju estetski efekat, one mogu da opravdaju Moore-ovo traganje za vitalnošću i snagom, ali draž umetnosti je istovremeno i snažnija i slabija od privlačnosti najstarijih simbola. Mora se učiniti ustupak i tradiciji i ličnoj veštini.

Tehničko savršenstvo Moore-ove veštine nikada nije bilo osporavano. On shvata skulpturu kao što ju je Michelangelo shvatao — kao direktno klesanje kamena. On ne uzmiče od fizičke teškoće vezane za

TIME-LIFE ZAKLON, 1952/3

takvu tehniku i njegova značajnija dela su monumentalni skulptorski radovi u kamenu i drvetu. Moore takođe radi odlive u bronzi, a ogledao se i u materijalima kao što su terakota i cement. Njegove skice i crteži su nerazdvojni deo njegovog rada, daleko brojniji i raznolikiji nego što je to uobičajeno u skulptorskoj aktivnosti. Kao strpljivo ispitivanje, koje je Focillon nazvao »život oblika«, to je jedinstvena manifestacija umetničke vizije.

Moore-ov smisao za tradiciju odvodi ga do samog početka umetnosti, do preistoriske skulpture, Arhajske grčke skulpture, Egipatske skulpture, Meksičke skulpture, i još intimnije, do Saksonskih i Normanskih reljefa na engleskim crkvama. Izrazio je naklonost prema muževnoj umetnosti Massaccio-a, izvora firentinske veličine. Baš tog tradicionalnog elementa u umetnosti, koji nadmaša sve epohe i škole, Moore je smeran i odan predstavnik. Možda ta činjenica, u ovom dobu eklekticizma, najbolje objašnjava njegov revolucionarni značaj.

Herbert READ

KATALOG RADOVA

SKULPTURE

1. FIGURA U LEŽEĆEM STAVU, 1927 62 cm. dužina
beton. Kolekcija: G-đa Irena Moore
2. DEVOJKA SA SKLOPLJENIM RUKAMA, 1930 42 cm. visina
Kamberlandski alabaster
3. KOMPOZICIJA, 1931 33 cm. visina
Kolekcija: Michael Wentris, Esq.
4. KOMPOZICIJA, 1933 59 cm. visina
rezan beton. Kolekcija: Britanski Savet
5. FIGURA U LEŽEĆEM STAVU, 1936 107 cm. dužina
brestovo drvo. Kolekcija: Wakefield City Art Galery and Museum
6. MAJKA I DETE, 1936 45 cm. visina
lankasterski kamen. Kolekcija: Britanski Savet
7. FIGURA SA ŽICOM No 1, 1937 51 cm. visina
trešnjino drvo i žica. Kolekcija: G-đa Irena Moore
8. FIGURA U LEŽEĆEM POLOŽAJU, 1939 28 cm. dužina
odliv bronze i olova, original u Albert i Viktorija muzeju London. Kolekcija Britanski Savet
9. TRI TAČKE, 1939/40 19 cm. dužina
gvožđe. Kolekcija: Autora
10. ŠTIT, 1940 28 cm. visina
bronza. Kolekcija: G-đa Irena Moore
11. PORODIČNA GRUPA, 1946 24 cm. visina
bronza. Kolekcija: G i G-đa H. D. Waltson
12. UNUTARNJI I SPOLJNI OBLICI, 1950 198 cm. visina
gips. Kolekcija: Autora

13. FIGURA U LEŽEĆEM POLOŽAJU, 1951	51 cm. dužina
bronz. Kolekcija: Autora	
14. FESTIVALSKA FIGURA U LEŽEĆEM POLOŽAJU, 1951	195 cm. dužina
gips. Kolekcija: Britanski Savet	
15. GLAVA ŽIVOTINJE, 1951	28 cm. dužina
bronz. Kolekcija: G-da Irena Moore	
16. DVE FIGURE KOJE SEDE (Kralj i Kraljica), 1952	26 cm. visina
bronz. Kolekcija: G-da Irena Moore	
17. MAJKA I DETE,	40 cm. visina
bronz. Kolekcija: G-da Irena Moore	
18. GLAVA KOZE, 1952	21 cm. visina
bronz. Kolekcija: Autora	
19. TIME - LIFE ZAKLON, 1952/3	99 × 39 cm
bronz. Kolekcija: Gimbel Fils, London	
20. FIGURA U LEŽEĆEM POLOŽAJU No 2, 1953	92 cm. dužina
bronz. Kolekcija: Autora	
21. TRI FIGURE KOJE STOJE, 1953/4	74 cm. visina
bronz. Kolekcija: Autora	

MAKETE U BRONZI

22. FIGURA KOJA LEŽI, 1945	20 cm. dužina
Kolekcija: G-da Irena Moore	
23. FIGURA KOJA LEŽI, 1945	17 cm. dužina
Kolekcija: G-da Irena Moore	
24. TIME - LIFE DRAPIRANA FIGURA KOJA LEŽI, 1952	16,5 sc. dužina
Kolekcija: G-da Irena Moore	

25. FIGURA KOJA LEŽI (Pearl No 1), 1952
Kolekcija: G-da Irena Moore	23 cm. dužina
26. MRŠAVA FIGURA U LEŽEĆEM STAVU, 1953
Kolekcija: Autora	15 cm. dužina
27. GRUPA PORODICE U KAMENU, 1944
Kolekcija: G-da Irena Moore	15 cm. visina
28. MAJKA I DETE, 1952
Kolekcija: G-da Irena Moore	21 cm. visina
29. JEDNA FIGURA KOJA SEDI, 1952
Kolekcija: G-da Irena Moore	20 cm. visina
30. ŽENA KOJA SEDI NA KLUPI, 1953
Kolekcija: G-da Irena Moore	22 cm. visina
31. FIGURA LISTA No 1, 1952
Kolekcija: G-da Irena Moore	25,5 cm. visina
32. FIGURA LISTA No 2, 1952
Kolekcija: G-da Irena Moore	25,5 cm. visina
33. FIGURA KOJA STOJI No 1, 1952
Kolekcija: Autora	24 cm. visina
34. FIGURA KOJA STOJI No 3, 1952
Kolekcija: G-da Irena Moore	21 cm. visina
35. FIGURA KOJA STOJI No 4, 1952
Kolekcija: G-da Irena Moore	25 cm. visina

CRTEŽI

36. FIGURA KOJA SEDI, 1928
kreda (lavirano). Kolekcija: G-da Irena Moore	54 × 34,5 cm
37. STUDIJA NAGE ŽENE KOJA LEŽI, 1932
kreda i uje (lavirano). Kolekcija: G-da Irena Moore	56,5 × 39 cm

38. STUDIJE ZA KOSTI, 27,4 × 7 i 24 × 17 cm
(4 strane iz skic-bloka) olovka i pero. Kolekcija: G-da Irena Moore
39. IDEJA ZA SKULPTURU, 1935 55,5 × 37,5 cm
pero (lavirano). Kolekcija: Autora
40. FIGURA KOJA LEŽI I IDEJA ZA SKULPTURU, 1933 56 × 37,5 cm
pero (lavirano). Kolekcija: Autora
41. FIGURA KOJA SEDI (crtež iz života), 1935 54,5 × 37 cm
(lavirano). Kolekcija: Sir Kenneth Clark K. C. B.
42. FIGURA KOJA LEŽI, 1935, 35,5 × 52 cm
kreda (lavirano). Kolekcija: G-da Irena Moore
43. CRTEŽ, 1936 37 × 45,5 cm
kreda (lavirano). Kolekcija: Autora
44. DVA KAMENA OBLIKA, 1936 48,5 × 34 cm
kreda i pero (lavirano). Kolekcija: Sir Kenneth Clark K. C. B.
45. CRTEŽ, 1936 35 × 44 cm
kreda i pero (lavirano). Kolekcija: Sir Kenneth Clark K. C. B.
46. IDEJE ZA METALNU SKULPTURU, 1937 39 × 55 cm
kreda u boji. Kolekcija: G-da Thalia Gage
47. CRTEŽ, 1937 37 × 56,5 cm
kreda i akvarel. Kolekcija: G-da Irena Moore
48. CRTEŽ ZA SKULPTURU (ležeće figure), 1938 55,5 × 38 cm
olovka i cinte crayon. Kolekcija: G-da Irena Moore
49. FIGURE KOJE LEŽE (crtež za skulpturu) 1939 27,5 × 38 cm
kreda i pero (lavirano). Kolekcija: G-da Irena Moore
50. DVE GLAVE (crtež za metalnu skulpturu: spoljni i unutarnji oblici), 1939 27 × 38 cm
kreda, pero, tuševi u boji. Kolekcija: G-da Irena Moore
51. STOJEĆE FIGURE (studije za skulpturu u drvetu i metalu), 1940 25,5 × 43,5 cm
olovka, kreda i akvarel. Kolekcija: G-da Irena Moore

52. CRTEŽ ZA SKULPTURU (šiljasti oblik), 1940 25,5 × 43,5 cm.
kreda, pero i olovka (lavirano). Kolekcija: G-đa Irena Moore
53. STOJEĆE FIGURE (crtež za skulpturu), 1940 26,5 × 37 cm.
kreda, pero i akvarel. Kolekcija: Sir Kenneth Clark K. C. B
54. DVE STOJEĆE FIGURE (crtež za skulpturu sa kombinacijom drveta i metala), 1940 50 × 37,5 cm.
kreda, pero i akvarel. Kolekcija: Sir Kenneth Clark K. C. B
55. DVE ŽENE NA KLUPI U SKLONIŠTU, 1940 34 × 40,5 cm.
crna kreda, pero (sivo lavirano). Kolekcija: Sir Kenneth Clark K. C. B.
56. DVE ŽENE U SKLONIŠTU, 1941 47,5 × 45 cm.
kreda, pero i akvarel. Kolekcija: Sir Kenneth Clark K. C. B
57. GRUPA DRAPIRANIH FIGURA U SKLONIŠTU, 1941 23 × 55,5 cm.
kreda, gvaš i akvarel. Kolekcija: G-đa Julian Huxley
58. TILBURY SKLONIŠTE, 1941, 37 × 55 cm.
kreda u boji, pero i akvarel. Kolekcija: Dr. Phylis Dobbs
59. STUDIJA ZA DVOJE KOJI SPAVAJU, 1941 38 × 54 cm.
kreda, pero i akvarel. Kolekcija: Dr. Henry M. Roland
60. PERSPEKTIVA SKLONIŠTA, 1941 45 × 42,5 cm.
kreda, pero i akvarel. Kolekcija: E. C. Gregory
61. ARANŽMAN FIGURA, 1942 32,5 × 54,5 cm.
crna kreda, pero i akvarel. Kolekcija: G-đa Irena Moore
62. RUDAR PRI BUŠENJU, 1942 24,5 × 17,5 cm.
kreda i pero (lavirano). Kolekcija: G-đa Irena Moore
63. RUDARI ČEKAJU DA UĐU U DIZALICU, 1942 24,5 × 17,5 cm.
krede, pero (lavirano). Kolekcija: Autora
64. RUDARI KOD UGLJA (2 strane iz bloka za skice), 1942 24 × 17 cm.
kreda i pero (lavirano). Kolekcija: Autora
65. STUDIJA RUDARA (dve strane iz bloka za skice) 1942 24 × 17 cm. svaka
kreda i pero (lavirano). Kolekcija: Autora

66. STUDIJE RUDARA PRI RADU (dve strane iz bloka za skice), 1942
24 × 17 cm.
kreda i pero (lavirano). Kolekcija: G-da Irena Moore
67. STUDIJE GLAVA RUDARA (dve strane iz bloka za skice), 1942
24 × 17 cm.
kreda i pero (lavirano). Kolekcija: G-da Irena Moore
68. DRAPIRANA FIGURA U STOJEĆEM POLOŽAJU, crvene boje 1944
36,5 × 32 cm.
kreda, pero i akvarel. Kolekcija: Hon. Lady Cochrane
69. FIGURA KOJA LEŽI, 1944
38 × 56 cm.
kreda i pero (lavirano). Kolekcija: E. Ascher, Esq.
70. TRI FIGURE KOJE SEDE, 1944
33 × 57 cm.
kreda i pero (lavirano). Kolekcija: G-da Irena Moore
71. CRTEŽ ZA SKULPTURU U DRVETU, 1947
28,5 × 23,5 cm.
kreda, pero i akvarel. Kolekcija: G-da Irena Moore
72. FIGURE KOJE LEŽE (ideje za kamenu skulpturu), 1948
28,5 × 23,5 cm.
kreda, pero i akvarel. Kolekcija: G-da Irena Moore
73. FIGURE KOJE SEDE, 1948
54 × 56,5 cm.
kreda, pero i akvarel. Kolekcija: Britanski Savet
74. OSAM VARIJACIJA FIGURA U KOMPOZICIJI, 1950
57 × 39 cm.
kreda i akvarel. Kolekcija: Dr. Andrew Revai
75. FIGURE KOJE STOJE, 1951
28,5 × 23 cm.
olovka i kreda (lavirano). Kolekcija: G-da Irena Moore

FESTIVALSKA LEŽEĆA FIGURA, 1951

LINOREZI

Ove dve ploče otisnuo je Ascher (London), svaka ploča je posebno potpisana, a svako izdanje ograničeno na 30 otisaka,

76. FIGURA U LEŽEĆEM POLOŽAJU, 1944 183 × 264 cm.
 štampano na platnu. Kolekcija: Britanski Savet
77. DVE FIGURE KOJE STOJE, 1944 264 × 183 cm.
 štampano na platnu. Kolekcija: Britanski Savet

KOMISIJA ZA KULTURNE VEZE SA INOSTRANSTVOM FNRJ

FOTOGRAFIJE SKULPTURE

78. FIGURA U LEŽEĆEM POLOŽAJU, 1929 81 cm. dužina
mrki hortonski kamen. Kolekcija: Leeds City Art Gallery
79. FIGURA U LEŽEĆEM STAVU, 1929 81 cm. dužina
mrki hortonski kamen. Kolekcija: Leeds City Art Gallery
80. MAJKA I DETE, 1936 91,5 cm. dužina
zeleni hortonski kamen. Kolekcija: R. J. Sainsburg Esq.
81. MAJKA I DETE, 1936 144,5 cm. visina
zeleni hortonski kamen. Kolekcija: Roland Penrose Esq.
82. FIGURA U LEŽEĆEM POLOŽAJU, 1938-39 137 cm. dužina
zeleni hortonski kamen. Kolekcija: Tate Gallery, London
83. MADONA I DETE, 1934-44 150 cm. dužina
hortonski kamen. Kolekcija: St. Matthew Church Northampton
84. FIGURA KOJA LEŽI, 1945-46 190 cm. dužina
brestovo drvo. Kolekcija: Curt Valentin Gallery, New York
85. FIGURA KOJA LEŽI (detalj), 1945-46 190 cm. dužina
brestovo drvo. Kolekcija: Curt Valentin Gallery, New York
86. TRI FIGURE KOJE STOJE, 1947-48 213,5 cm. visina
Darley Dabe kamen. (Društvo savremene umetnosti poklo-
nilo Londonskom gradskom savetu da stalno stoji u Batter-
sea parku u Londonu)
87. TRI FIGURE KOJE STOJE, 1947-48 213,5 cm. visina
Darley Dabe kamen. (Društvo savremene umetnosti poklo-
nilo Londonskom gradskom savetu da stalno stoji u Batter-
sea parku u Londonu)
88. TRI FIGURE KOJE STOJE (detalj), 1947-48 213,5 cm. visina
Darley Dabe kamen. (Društvo savremene umetnosti poklo-
nilo Londonskom gradskom savetu da stalno stoji u Batter-
sea parku u Londonu)

DEVOJKA SA SKLOPLJENIM RUKAMA, 1930

*Plakat i grafička oprema kataloga E. Stepančić.
Klišeji i štampa Grafička industrijska škola
Beograd, Solunska 21*

ALU

14394

MAJKA I DETE, 1932

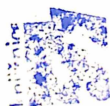
HENRY MOORE

I Z L O Ź B A
S K U L P T U R E
I C R T E Ź A

Z A G R E B
B E O G R A D
L J U B L J A N A
M A R T — M A J 1 9 5 5

KOMISIJA ZA KULTURNE VEZE SA INOSTRANSTVOM FNRJ

Izložba skulpture i crteža Henry-a Moore-a organizovana od Britanskog Saveta
u Londonu za Komisiju za kulturne veze sa inostranstvom FNRJ.

Sveučilište u Zagrebu
Akademija likovnih
umjetnosti

14394/14.

izv. br.

Izložba umjetničkih radova iz bogate riznice skulptora Henry Moorea u Zagrebu, Beogradu i Ljubljani, kao i prošlogodišnja izložba naših fresaka u Edinburgu i Londonu, predstavljaju, bez sumnje, dvije najznačajnije akcije na polju ostvarivanja kulturnih veza između Engleske i Jugoslavije i međusobnog upoznavanja.

Djelo umjetnika takve afirmacije i utjecaja u savremenom kulturnom svijetu, kao što je Henry Moorea, ne može a da ne bude dobrodošlo u svakoj kulturno razvijenoj i slobodnoj sredini, koja želi i može da neposredno osjeti dah pregnuća, bojazni i snova — jednog vida svijeta u kojem živimo, bez obzira na pojedinačne intimne afinitete ili odboje.

Zato sa nepodvojenim interesom primamo i izložbu i samog autora, koji će u okviru njenog trajanja biti i lično naš dragi gost.

Ivo FROL

IZ ZABELEŽAKA HENRY MOOREA O SKULPTURI

»Mada delo nema za cilj da reprodukuje prirodan izgled, ono ipak nije bekstvo od života — naprotiv može da bude prodiranje u realnost, ne melem ili droga, ne samo primena dobrog ukusa, pretstavljjanje prijatnih oblika i boja u lepoj kombinaciji, ne ukrašavanje života, već izraz značaja života i potsticaj za veći napor u životu«.

»Potpuni skulptorski izraz je oblik u svojoj punoj prostornoj realnosti... Kad skulptor razume svoj materijal, poznaje njegove mogućnosti i strukturu, moguće je da se kreće u ovim granicama, a ipak da pokrene nepomičan kamen u oformljenoj kompoziciji. Mase raznih veličina i delova zamišljene u svojoj prostornoj celovitosti, tada se ističu i naprežu, bore i suprotstavljaju jedna drugoj u prostornom odnosu — i mada su statičke, pošto im centar gravitacije leži u osnovici (i izgleda da ne ide ni iznad ni ispod nje) — ipak, između njihovih delova postoji živa dinamička napetost«.

»Ranije, kadgod sam pravio crteže za skulpturu, pokušavao sam da im dam što više iluzije stvarne skulpture — što znači da sam crtao dočaravajući iluziju plastičnosti pomoću svetlosti koja pada na čvrst predmet. Ali sada nalazim da odvlačenje crteža tako daleko da on postaje zamena skulpture, to ili slabi želju za pravljenjem skulpture ili čini skulpturu samo mrtvim ostvarenjem crteža. Sada dopuštam mnogo veću slobodu interpretaciji crteža koje pravim za skulpturu, i često radim linearno, u jednom tonu, bez svetlosti i senke i iluzije tri dimenzije, što ne znači da je vizija iza crteža dvodimenzionalna«.

Henry MOORE

BIOGRAFSKI PODACI

Henry Moore je rođen 30 jula 1898 u Castleford-u. Bio je sedmo dete rudara Raymond-a Spencer-a Moore-a i njegove žene Mary (rođene Baker). Kad je imao dvanaest godina Henry Moore je dobio stipendiju osnovne škole za gimnaziju u Castleford-u, gde je naišao na veliku potporu i potstrek nastavnice crtanja, gospođice Alice Gostick. Moore-a su prvo pripremali da bude nastavnik, i septembra 1916 godine dobija zaposlenje u svojoj staroj osnovnoj školi. Februara 1917, međutim, odlazi u vojsku i služi kao običan vojnik u 15-toj Londonskoj regimenti. Otišao je u Francusku početkom leta 1917 i bio otrovan gasom u bitki kod Cambrai-a. Obolio, on se vraća u Englesku, gde je postavljen za instruktora fiskulture.

Posle demobilizacije februara 1919, najpre je nastavio svoj poziv nastavnika, ali septembra te godine obezbeđeno mu je besplatno školovanje kao bivšem vojniku, i Moore se upisuje na Umetničku školu u Leeds-u, gde je ostao dve godine. Zatim je stupio na Kraljevsku akademiju umetnosti, gde je 1925 dobio stipendiju za putovanje po svetu, i taj put ga odvodi do Pariza, Rima, Firence, Venecije i Ravene.

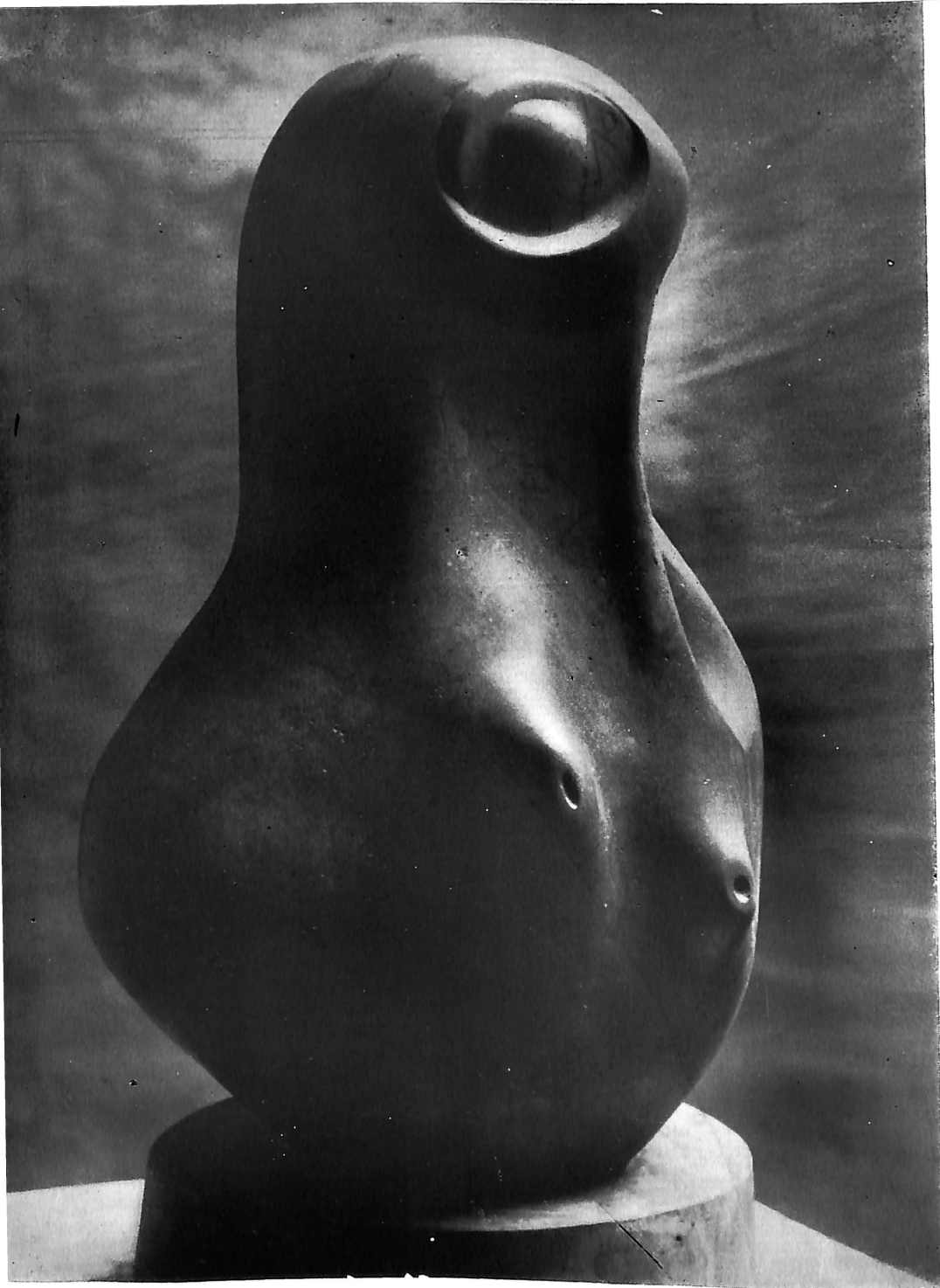
Po povratku naimenovan je za nastavnika na Kraljevskoj akademiji umetnosti. Tu predaje skulpturu dva dana nedeljno do 1931, a posle toga u Celsiu na Umetničkoj školi do 1939. Godine 1929 oženio se sa Irenom Radetsky. Čerka im se rodila 1946. Posetio je Španiju 1937, Njujork 1946, Grčku 1951, a Italiju više puta. Od 1940—42 služio je kao zvanični ratni umetnik. Sada je »inspektor« nastavnog osoblja Sleid škole.

Izvršio je sledeće javne porudžbine: 1928 skulpturu za zgradu podzemne železnice Sv. Džemsa; 1943—44, MADONA I DETE za crkvu Sv. Mateje, Northampton; 1949, MADONA I DETE za crkvu u Suffolk; 1945—46, FIGURA za spomenik Dartington Hall-a, South Devon; 1947—49, TRI FIGURE KOJE STOJE za Savremeno umetničko društvo, koje je dalo ovo delo Londonskom oblasnom savetu da ga postavi u Battersea Park-u, London; 1945—49 GRUPA PORODICE u bronzi za Barclay School, Stevenage; 1950—51 FIGURA U LEŽEĆEM STAVU naručena od Umetničkog saveta Velike Britanije za Britanski festival 1951, čiju je kopiju dobio Narodni muzej Moderne umetnosti, Pariz; 1952—53, SKULPTORSKI ZAKLON i DRAPIRANA LEŽEĆA FIGURA

za terasu Time-Life Building, Bond ulica, London; 1952—53, DVE FIGURE KOJE SEDE (kralj i kraljica), naručene od strane grada Antverpena; 1953—54, PORODIČNA GRUPA, poručeno za grad Harlow.

Prva samostalna izložba Moore-ove skulpture održana je u Londonu 1928; a, posle toga, njegove izložbe skulpture i crteža održane su u Londonu 1931, 1933, 1936, 1940, 1946, 1951, 1954, a u Njujorku 1943, 1951, 1954. Retrospektivne izložbe skulpture i crteža prikazane su 1941 u Leeds-u; 1946 u Njujorku; 1947 u Čikagu i u San Francisku; 1947—48 u Australiji; 1948 24-ti Bienale u Veneciji; 1949 u Wakefield-u i Mančestru; 1949—50 u Parizu, Amsterdamu, Hamburgu, Diseldorfu i Bernu; 1951 u Atini i Keptaunu; 1952 Noorkoöping-u, Orebro-u i Göteborg-u; 1953 u Kopenhagenu. Oslu, Rotterdamu, Hanoveru, Minhenu, Frankfurtu, Stuttgartu, Bremenu i Getingenu; 1953—54 izlagao je na II Bienalu u Sao Paulo-u. Izložbe crteža prikazane su 1950 u Gvadalahari i u Meksiku Siti; 1951 u Berlinu i u Beču; 1953 u Institutu savremene umetnosti u Londonu.

Henry Moore bio je kustos Tejt Galerije u Londonu od 1941 do 1948, a 1949 godine ponovo je izabran za dalji rok od sedam godina. 1945 postao je počasni doktor književnosti na Univerzitetu u Leeds-u; 1948 počasni član Kraljevskog Instituta britanskih arhitekata u Londonu i dopisni član Flamanske Kraljevske akademije nauka, književnosti i lepih veština Belgije. 1948 godine Moore je dobio Internacionalnu nagradu za skulpturu na XXIV Bienalu u Veneciji. 1951 godine izabran je za počasnog člana Švedske Kraljevske akademije lepih umetnosti, a 1953 izabran je za počasnog doktora književnosti na Univerzitetu u Londonu. 1953—54 dobio je Internacionalnu nagradu za skulpturu na II Bienalu u Sao Paulo-u.

KOMPOZICIJA, 1933